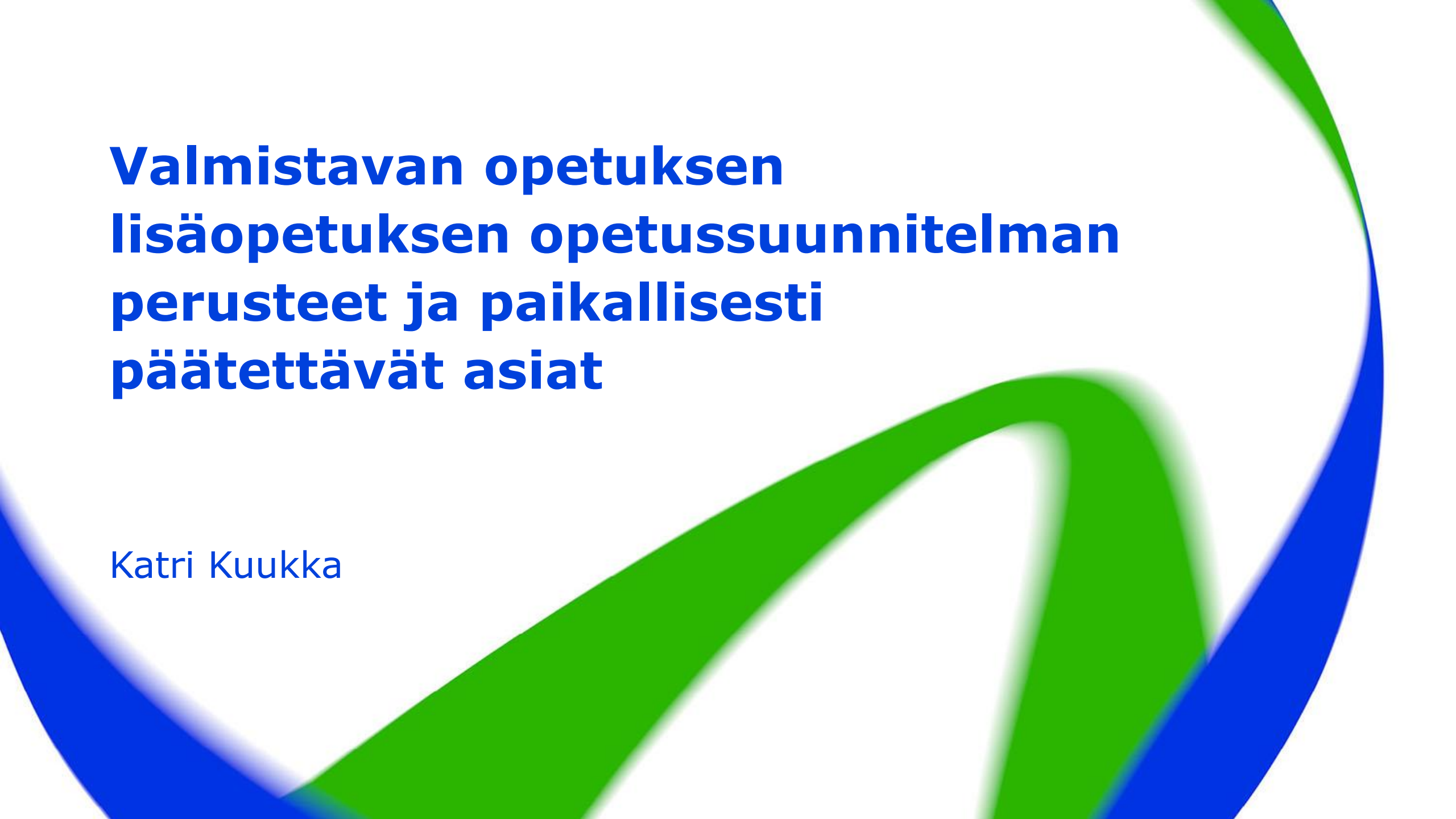

Valmistavan opetuksen lisäopetuksen opetussuunnitelman perusteet ja paikallisesti päättettävät asiat

Katri Kuukka

Tiedoksi: Valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutokset

- kuusivuotiaille ja oppivelvollisuusikäisille niille ulkomaalaistaustaisille oppilaille, **jotka eivät ole syntyneet Suomessa** (1.8.2026 alkaen)
- tavoitteena kehittyvä alkeiskielitaito (A1.2), 1.8.2026 alkaen [kehittyvä peruskielitaito A2](#)
- lisäykset lisäVALOsta ja oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä
- perusopetuksen kanssa tehtävän yhteistyön täsmentäminen (lisäVALO)
- esiopetuksessa järjestettävän valmistavan opetuksen täsmentäminen
- oman äidinkielen näkökulmien täsmentäminen (tukeminen, opetuksen ehdollisuus)
- lisäys matemaattisen osaamisen vahvistamisesta
- perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana -luvun täsmentäminen: oppilas voi suorittaa
 - vuosiluokan koko oppimäärän jossakin oppiaineessa perusopetukseen integroituna > erityinen tutkinto
 - oppiaineen koko oppimäärän osallistumalla perusopetuslaissa tarkoitettuun erityiseen tutkintoon

LisäVALO perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa

5. Oppimista ja hyvinvointia edistävä
koulutyön järjestäminen

5.4. Opetuksen järjestämistapoja

5.4.4. Perusopetuksessa järjestettävä
valmistavan opetuksen lisäopetus

5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

Yleiskuvaus

- tarkoitettu perusopetukseen valmistavasta opetuksesta perusopetukseen siirtyville oppilaille, joilla ei ole vielä riittävää peruskielitaitoa koulun opetuskielessä
- rajausta ulkomailla syntyneisiin
- siirtymisen edellytyksenä
 - vielä kehittyvä alkeiskielitaito (A1.2)
 - puutteellinen tai vähäinen koulunkäyntitausta
 - siirtyminen perusopetukseen sen loppuvaiheessa
 - HUOM! Ei varsinaisia ikäryhmämäärittelyitä
- oppilaat perusopetuksen oppilaita
 - opetuksen lähtökohtana oppilaan vuosiluokan tavoitteet ja sisällöt
 - noudatetaan perusopetuksen arvioinnin periaatteita
- oikeus ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin ja oppilaskohtaisiin tukitoimiin
- järjestetään enintään vuoden ajaksi, voidaan päättää aiemmin

Tavoitteet ja sisällöt

- oppilaan peruskielitaidon hallinnan vahvistaminen opetuskielessä ja eri tiedonalojen kielissä
 - peruskielitaidolla tarkoitetaan sellaisia suomen/ruotsin kielen valmiuksia, joita oppilas tarvitsee perusopetuksessa
 - tiedonalojen kielen hallinnalla tarkoitetaan oppilaan valmiuksia lukea, ymmärtää ja tulkita eri oppiaineiden tekstejä sekä tuottaa niitä
- lisäVALO on kielitietoista opetusta
- keskeistä kullekin oppiaineelle ominaisten tekstien yhteinen tarkastelu, tekstien tyypillisten piirteiden löytäminen ja opiskelun edellyttämien tekstien ohjattu tuottaminen suullisesti ja kirjallisesti sekä oppiainekohtaisen sanavaraston vahvistaminen (vrt. opetuskielen tukiopetus)
- eteneminen paikallisessa opetussuunnitelmassa päätettyjen vuosiluokkakokohtaisten tavoitteiden mukaisesti
- myös opinnoissa eteneminen tavoitekokonaisuuksittain mahdollista

Opetukseen ohjaaminen ja opetuksen järjestäminen

- arviointi lähtökohtaisesti valmistavan opetuksen loppuvaiheessa > valmistavan opetuksen opettaja/t, yhteistyö
 - HUOM! Jo keväällä 2026 voidaan paikallisesti suunnitella lisäopetusta
- jos myöhemmin > perusopetuksen opettajat, yhteistyö
- suunnitelman laatiminen yhteistyössä
- keskustelu tavoitteista ja tarpeista oppilaan ja huoltajan kanssa
- opetuksen järjestämisen tavat: yhteisopettajuus, lisätunnit, henkilökohtainen ohjaus, pienempi ryhmä
- voidaan nimetä vastuuopettaja: oppilaan suunnitelman ja työjärjestyksen laatiminen, yhteis- ja samanaikaisopettajana toimiminen

Paikallisesti päätettävät asiat

- oppilaan valmistavan opetuksen lisäopetuksen tarpeen arviointi ja opetukseen ohjaamisen käytännöt
- yhteistyö perusopetukseen valmistavan opetuksen kanssa
- valmistavan opetuksen lisäopetuksen järjestämisen periaatteet, vastuut ja yhteistyökäytännöt
- oppilaan valmistavan opetuksen lisäopetuksen suunnitelman laatimisen periaatteet, jos suunnitelmaa käytetään
- oppilaiden opiskelun ja oppimisen seuraamisen ja valmistavan opetuksen lisäopetuksen tarpeen arvioinnin käytännöt vuoden aikana

Tukea!

- VOITTO-arviointimateriaali
- verkkokurssi ja tukimateriaalia (tulossa)
- [Maahanmuuttotataustaiset oppilaat perusopetuksessa | Opetushallitus](#)
- Monilukutaitoa kielitietoisesti eri oppiaineissa –verkkomateriaali
[Monilukutaitoa kielitietoisesti eri oppiaineissa – tietoa ja työtapoja | Opetushallitus](#)
- Koulun kielitietoisuuden itsearviointityökalu ROADMAP
<https://roadmap.ecml.at/fi/>
- [VALOpäivä 2026 - Perusopetukseen valmistavan opetuksen kehittämispäivä](#)